

Іноземна мова як інструмент професійної комунікації працівників сектору безпеки та оборони в умовах глобальної безпекової нестабільності

Романов Ігор Ігорович¹, Волік Олена Валеріївна²

Опубліковано	Секція	УДК
30.11.2025	Професійна освіта	811:378.147:355

DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.19096589>

Анотація. У сучасних умовах глобальної безпекової нестабільності знання іноземної мови стає ключовим інструментом професійної комунікації працівників сектору безпеки та оборони, зокрема майбутніх правоохоронців. Особливо актуальним є вивчення іноземної мови курсантами військових і поліцейських закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання, оскільки володіння іноземною мовою забезпечує ефективну взаємодію у міжнародному професійному середовищі, сприяє інтеграції в глобальний дискурс безпеки та підвищує рівень готовності до виконання завдань у складних професійних ситуаціях. Опанування іншомовної фахової лексики дозволяє здобувачам вищої освіти розуміти міжнародні нормативні документи, наукові та професійні публікації, аналітичні звіти та інші необхідні матеріали, а також брати активну участь у спільних операціях, міжнародних навчаннях та проектах, а також у програмах у сфері оборони та правоохоронної діяльності. Особлива увага приділяється вивченню військової та поліцейської термінології, яка включає лексичні одиниці, пов'язані з озброєнням, видами військ і правоохоронних підрозділів, структурами управління, спеціальною технікою, засобами комунікації, медичною допомогою, тактичними операціями та правовими аспектами. Використання сучасних педагогічних технологій: рольових ігор, кейс-методів, роботи з автентичними та адаптованими текстами, мультимедійними матеріалами та інтерактивними вправами, яке забезпечує формування професійної іншомовної компетентності, розвиток навичок міжкультурної комунікації та підготовку до прийняття рішень у різноманітних професійних сценаріях. Таким чином, іноземна мова виступає не лише предметом навчання, а й практичним інструментом підвищення професійної спроможності курсантів і студентів у сфері безпеки та оборони, забезпечує доступ до актуальної міжнародної інформації та сприяє інтеграції української освітньої практики у світовий безпековий та правоохоронний простір.

---

¹ кандидат педагогічних наук, доцент,
Національна академія внутрішніх справ, Київ, Україна
e-mail: criscorey@ukr.net
<https://orcid.org/0000-0003-3511-5230>

² Національна академія внутрішніх справ, Київ, Україна
e-mail: elvolik@gmail.com
<https://orcid.org/0000-0002-2522-3978>

Ключові слова: іноземна мова професійного спрямування, професійна комунікація, поліцейська та військова термінологія, міжнародна безпека, здобувач вищої освіти, міжнародна співпраця, іншомовна компетентність.

Foreign language as a tool for professional communication of security and defense sector workers in conditions of global security instability

Abstract. In the modern day context of the instability of global security, foreign languages have become a key tools for professional communication among personnel in the security and defense sector of Ukraine, particularly for future law enforcement officers. Learning a foreign language is especially relevant for cadets of military and police higher education institutions, who study under specific training conditions, as foreign language proficiency ensures effective interaction in an international professional environment, facilitates integration into the global security discourse, and enhances readiness to perform tasks in complex professional situations. Knowledge of specialized foreign language vocabulary enables future cadets and students to understand international legal documents, scientific and professional publications, analytical reports, and other necessary materials, as well as actively participate in joint operations, international exercises, projects, and programs in the fields of defense and law enforcement. Particular attention is given to the study of military and police terminology, which includes lexical units related to weaponry, types of military and law enforcement units, management structures, specialized equipment, communication tools, medical support, tactical operations, and legal aspects. The use of modern pedagogical technologies such as role-playing games, case studies, work with authentic and adapted texts, multimedia materials, and interactive exercises ensures the development of professional foreign language competence, enhances intercultural communication skills, and prepares students to make decisions in various professional scenarios. Thus, a foreign language serves not only as a subject of study but also as a practical tool for enhancing the professional capacity of cadets and students in the security and defense sector, providing access to up-to-date international information and contributing to the integration of Ukrainian educational practices into the global security and law enforcement space.

Keywords: professional foreign language, professional communication, police and military terminology, international security, higher education student, international cooperation, foreign language competence.

Вступ

Актуальність проблеми. Володіння іноземними мовами в сучасному світі вже давно перестало бути унікальною особливістю, а скоріше стало буденною необхідністю для працівників багатьох сфер та професій, зокрема і сектору безпеки та оборони України. По-перше, оволодіння хоча би однією іноземною мовою є необхідною умовою на шляху нашої держави до членства у Європейському Союзі. Слід нагадати, що у 2019 році були внесені зміни до Конституції України, які визначили європейську та євроатлантичну інтеграцію як незворотній стратегічний курс держави. По-друге, закон «Про дошкільну освіту» визначає англійську мову як обов'язкову дисципліну у старших групах, а також стимулює вивчення іноземної мови у школах та закладах вищої освіти. Але третім, й на нашу думку, основним законом, що й визначає актуальність нашого дослідження є закон України «Про застосування англійської мови в Україні» [9].

Цей закон визначає статус англійської мови в Україні, а також встановлює перелік осіб, які мають володіти англійською мовою для зайняття конкретних посад, зокрема у секторі безпеки та оборони України. Варто зауважити, що до сектору безпеки та оборони України входять багато різних служб та відомств, зокрема Збройні сили України, Служба безпеки України, Національна поліція України, Державна служба з надзвичайних

ситуацій, Державна міграційна служба, Національна гвардія України, Державна прикордонна служба України, Служба зовнішньої розвідки тощо.

Враховуючи специфіку нашого закладу вищої освіти зі специфічними умовами навчання, який знаходиться у підпорядкуванні МВС цей закон і є рушійною силою актуальності даного дослідження, оскільки у статті 3 пункту 5 даного закону України вказано перелік осіб, які зобов'язані володіти англійською мовою, а саме: «поліцейських середнього та вищого складу Національної поліції». Більше того, в умовах глобальної безпекової нестабільності, знання іноземної мови стає ключовим фактором для співпраці з міжнародними партнерами, зокрема Європолем та Інтерполом; обміну досвідом та участі в міжнародних операціях, навчаннях чи проектах. Сектор безпеки та оборони потребує фахівців, які здатні працювати у напружених умовах міжнародного рівня та швидко адаптуватися до мінливих загроз, а також ефективно взаємодіяти із іноземними колегами на різних рівнях, поглиблюючи свої навички та знання з питань міжнародної безпеки, оперативних стандартів та стратегічного планування.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема використання іноземної мови як інструменту професійної комунікації у секторі безпеки та оборони досліджується у працях українських і зарубіжних учених у кількох ключових напрямках: формування іншомовної комунікативної компетентності, методика викладання іноземних мов для професійних потреб, а також мовна підготовка персоналу для міжнародного співробітництва.

Українські науковці значну увагу приділяють формуванню професійної іншомовної компетентності майбутніх офіцерів. У науковій статті Ю. Кузьменко, Т. Ковальчук та І. Іваницької наголошується, що іншомовна комунікативна компетентність військовослужбовців є важливою складовою їхньої професійної компетентності та забезпечує ефективну взаємодію під час міжнародних операцій і співпраці з партнерами [3].

У науковому дослідженні Ю. Пашука, Д. Каменцева та С. Пасічника підкреслюється необхідність модернізації мовної підготовки у військових навчальних закладах України відповідно до стандартів НАТО, зокрема STANAG 6001, оскільки реальний рівень мовної підготовки багатьох випускників не відповідає вимогам міжнародної взаємодії [5].

Окремий напрям досліджень пов'язаний із використанням сучасних педагогічних технологій у мовній підготовці працівників сектору безпеки та оборони України. Зокрема, дослідження С. Житської демонструє ефективність «task-based learning» у формуванні професійної комунікативної компетентності курсантів військових закладів освіти [2].

Більше того, звернено увагу на роль іноземної мови як інструменту міжнародної безпекової взаємодії. Зокрема, Ю. Ненко підкреслює, що зростання кількості міжнародних операцій і спільних навчань робить володіння англійською мовою важливою умовою ефективною співпраці між державами у сфері безпеки [4].

У міжнародних дослідженнях проблема розглядається в контексті English for Specific Purposes (ESP). Зарубіжні науковці наголошують, що мовна підготовка поліцейських/військових має бути орієнтована не лише на загальну мовну компетентність, а й на професійні комунікативні ситуації: переговори, спільне планування операцій, обмін розвідувальною інформацією, координацію дій під час міжнародних місій тощо.

Виділення невирішеної частини проблеми. Таким чином, аналіз наукових джерел засвідчує, що проблема мовної підготовки фахівців сектору безпеки та оборони України активно досліджується, однак потребує подальшого осмислення у контексті глобальної безпекової нестабільності, сучасних викликів та нових форматів міжнародної взаємодії.

Метою статті є дослідження ролі іноземної мови як інструменту професійної комунікації працівників сектору безпеки та оборони та визначення особливостей її використання у контексті сучасних безпекових викликів і міжнародної співпраці. Серед **завдань**:

- проаналізувати наукові підходи до формування іншомовної професійної компетентності фахівців сектору безпеки;
- визначити роль іноземної мови у професійній комунікації під час міжнародної безпекової взаємодії;
- окреслити сучасні підходи до мовної підготовки персоналу сектору безпеки та оборони;
- обґрунтувати значення іноземної мови для підвищення ефективності професійної діяльності.

Наукова новизна дослідження полягає у комплексному розгляді іноземної мови не лише як навчальної дисципліни, а як стратегічного інструменту професійної комунікації у секторі безпеки та оборони. Практичне значення результатів дослідження полягає у можливості їх подальшого використання у закладах вищої освіти при професійній підготовці здобувачів вищої освіти, тобто майбутніх правоохоронців та військовослужбовців.

Методологія

Методи дослідження. Методологія дослідження складена теоретичними методами аналізу, синтезу, моделювання, узагальнення. Порівняльно-узагальнюючий аналіз дозволив зібрати, вивчити та зіставити різні підходи до викладання іноземної мови, виділити їх переваги та недоліки. Метод інтерпретації був використаний для узагальнення результатів проведеного аналізу та визначення основних напрямів удосконалення методики навчання професійно орієнтованої іноземної мови у закладах вищої освіти.

Джерела даних. Основними матеріалами дослідження були відібрані галузеві публікації, проіндексовані у провідних наукових базах даних (Web of Science, Scopus). Перевага надавалась вибірці – 2019-2025 роки. Для оцінки ризику упередженості включених досліджень використовувався метод мозкового штурму.

Інструменти аналізу. Візуалізацію результатів виконано засобами Microsoft Word.

Обмеження дослідження. Репрезентативність результатів дослідження обмежена складністю експериментальної перевірки.

Результати

Як ми і зазначали раніше, то фахівці сектору безпеки та оборони повинні не лише володіти іноземною мовою на належному рівні, а й мати розвинену міжкультурну компетентність. Саме вона відіграє ключову роль у забезпеченні ефективної комунікації, встановленні продуктивної взаємодії з міжнародними партнерами та попередженні можливих міжкультурних непорозумінь і конфліктів.

Під міжкультурною компетентністю доцільно розуміти здатність результативно та коректно взаємодіяти з представниками інших культур. Вона охоплює обізнаність щодо культурних особливостей різних народів, уміння гнучко використовувати комунікативні стратегії, а також такі якості, як толерантність, емпатійність і рефлексивність. У сфері безпеки та оборони це також передбачає здатність адаптувати комунікацію до умов іншомовного середовища, враховуючи культурні особливості та специфіку поставлених професійних завдань.

Традиційно професійна іншомовна підготовка працівників сектору безпеки та оборони спрямована на формування фахової лексичної бази, опанування граматичних структур, розвиток навичок читання, письма, перекладу та усної комунікації. Однак в умовах активної взаємодії з міжнародними організаціями та структурами, такими як НАТО, Європол, Інтерпол, а також із правоохоронними органами та військовими підрозділами інших держав, особливої ваги набуває саме розвиток міжкультурної компетентності як важливої складової іншомовної підготовки [5].

Однією з головних проблем інтеграції міжкультурної компетентності у процес професійної мовної підготовки залишається відсутність комплексної методики її формування, а також недостатня кількість фахівців, здатних системно впроваджувати міжкультурні аспекти у навчальні програми. Додаткову складність створює той факт, що формування міжкультурної компетентності передбачає не лише засвоєння знань, а й формування відповідних ціннісних установок і світоглядної готовності до прийняття культурної різноманітності. Такий компонент складно сформулювати виключно за допомогою традиційних лінгвістичних підходів.

Водночас сучасні технологічні можливості відкривають нові перспективи для розвитку міжкультурної компетентності. Використання цифрових освітніх платформ, інтерактивних симуляцій, відеоконференцій з іноземними партнерами дозволяє відтворювати реалістичні комунікативні ситуації, з якими працівники сектору безпеки можуть зіткнутися під час міжнародної взаємодії. Це особливо важливо в умовах, коли безпосередній міжкультурний досвід у процесі навчання є обмеженим.

Ефективне формування міжкультурної компетентності передбачає також застосування таких підходів, як інтернаціоналізація змісту мовної освіти, використання автентичних матеріалів (відео- та аудіоматеріалів, документів), проведення рольових ігор і моделювання сценаріїв міжкультурної взаємодії, а також аналіз конфліктних ситуацій, пов'язаних із культурними непорозуміннями.

Важливо підкреслити, що міжкультурна компетентність не є статичною характеристикою, а вона потребує постійного розвитку та оновлення. У цьому контексті особливого значення набуває принцип безперервного професійного розвитку працівників сектору безпеки та оборони. У межах цього процесу їм повинні надаватися можливості брати участь у спеціалізованих тренінгах, міжкультурних майстер-класах, а також у програмах обміну досвідом з представниками інших держав [6]. Такий підхід сприяє формуванню глибшого розуміння глобального безпекового середовища та підготовці фахівця нового покоління: більш мобільного, відкритого до співпраці та здатного ефективно діяти в багатокультурному середовищі.

Міжкультурна компетентність є однією з ключових складових міжнародної взаємодії, особливо в сучасних умовах, коли українські фахівці активно залучаються до міжнародних поліцейських і військових навчань, спільних операцій, а також до обміну професійним досвідом між представниками різних структур сектору безпеки та оборони. У зв'язку з цим працівники зазначеного сектору повинні бути здатними не лише ефективно виконувати свої службові обов'язки, але й адаптуватися до іншомовного середовища, враховувати культурні особливості партнерів та демонструвати повагу до норм і цінностей іноземних колег.

Вивчення іноземної мови у закладах вищої освіти зі специфічними умовами навчання, зокрема здобувачами вищої освіти немовних спеціальностей, виходить за межі опанування граматики та загальної лексики. Особлива увага приділяється формуванню фахової лексики, розвитку здатності до міжкультурної взаємодії та лінгвосоціокультурної компетентності. В умовах сучасних викликів надзвичайно важливим стає опанування військової та поліцейської термінології, адже вона є ключовим інструментом професійної комунікації у сфері безпеки та оборони [11].

Досвід нашого закладу вищої освіти показує, що незалежно від обраної спеціальності, здобувачі функціонують у професійному середовищі, де інформація пов'язана з національною безпекою, правоохоронною діяльністю, міжнародними відносинами та військовою сферою. Знання відповідної термінології англійською мовою дає можливість майбутнім фахівцям читати наукові статті та міжнародні документи, брати участь у навчальних і практичних проектах, що мають безпековий чи правоохоронний компонент, а також ефективно комунікувати з іноземними колегами [13].

Військова та поліцейська термінологія є складовою професійної лексики, що відображає понятійний апарат сфер безпеки, оборони та правоохоронної діяльності. У нашому закладі було запропоновано факультативний курс з мовної підготовки, спрямований на опанування цією лексикою [8]. Програма курсу охоплює ключові теми, необхідні для формування базових компетентностей:

- загальновійськова та поліцейська лексика;
- види та структури військових та правоохоронних підрозділів;
- міжнародні військово-політичні та правоохоронні організації;
- ієрархія звань та посад;
- озброєння, спецтехніка та засоби комунікації;
- військові операції та поліцейські операції;
- медична та тактична термінологія;
- воєнні та кримінальні правопорушення.

На заняттях майбутні правоохоронці ознайомлюються з основними лексичними одиницями та їхніми еквівалентами українською мовою; автоматизують використання нових слів у мовленні через різноманітні вправи та симуляції професійної діяльності; працюють з автентичними та адаптованими текстами, відеоматеріалами, а також беруть участь у рольових іграх, кейс-методах, проектній діяльності та підготовці презентацій.

Таким чином, інтеграція військової та поліцейської термінології у процес іншомовної підготовки здобувачів вищої освіти:

- формує професійну іншомовну компетентність;
- підвищує готовність студентів та курсантів до міжнародної діяльності та співпраці з іноземними партнерами;
- забезпечує доступ до актуальної наукової та фахової інформації;
- інтегрує українську освітню практику у глобальний дискурс безпеки та правоохоронної діяльності.

Більше того, сучасна система міжнародної безпеки характеризується високим рівнем нестабільності, що зумовлює необхідність активної взаємодії між державами у військовій, політичній та правоохоронній сферах. У цих умовах іноземна мова, насамперед англійська, виступає універсальним інструментом професійної комунікації [7].

Професійна діяльність працівників сектору безпеки та оборони передбачає виконання широкого спектра комунікативних завдань: участь у міжнародних переговорах, координацію спільних операцій, обмін інформацією між підрозділами різних держав, участь у міжнародних навчаннях та миротворчих місіях [12]. Саме тому іншомовна комунікативна компетентність стає важливою складовою професійної компетентності фахівців.

Особливого значення іншомовна підготовка набуває у контексті співпраці з міжнародними безпековими структурами, зокрема НАТО. Відповідно до міжнародних стандартів мовної підготовки (STANAG 6001 [10]), військовослужбовці повинні володіти іноземною мовою на рівні, достатньому для виконання службових завдань у міжнародному середовищі.

Мовна підготовка у секторі безпеки має специфічні особливості, оскільки вона орієнтована на професійно-спрямовану комунікацію. Це передбачає опанування спеціалізованої термінології, розвиток навичок оперативного обміну інформацією, а також здатність ефективно діяти у міжкультурному середовищі.

Сучасні підходи до навчання іноземних мов для майбутніх працівників сфери безпеки та оборони передбачають використання комунікативних методик, зокрема навчання через виконання професійних завдань (task-based learning), що сприяє формуванню навичок реальної професійної комунікації [2].

Таким чином, іноземна мова виконує не лише освітню функцію, але й виступає важливим інструментом професійної діяльності, який забезпечує ефективну взаємодію між представниками різних держав у сфері безпеки та оборони.

У сучасних умовах розвитку міжнародної безпекової співпраці та зростання глобальних викликів іноземна мова набуває особливого значення як важливий інструмент професійної комунікації працівників сектору безпеки та оборони. Її використання забезпечує ефективну взаємодію з міжнародними партнерами, сприяє налагодженню професійних контактів та підвищує рівень координації дій під час спільних заходів. Володіння іноземною мовою відкриває можливості для активної участі фахівців у міжнародних навчаннях, миротворчих операціях, а також у спільних проектах і програмах безпекового співробітництва. У зв'язку з цим іншомовна комунікативна компетентність стає важливою складовою професійної компетентності працівників сектору безпеки та оборони.

Формування такої компетентності має бути невід'ємною частиною системи професійної підготовки майбутніх фахівців, оскільки сучасна діяльність у сфері безпеки дедалі більше пов'язана з міжнародною взаємодією. Ефективна мовна підготовка повинна забезпечувати не лише засвоєння лексичних і граматичних знань, а й розвиток умінь практичного використання іноземної мови у професійних комунікативних ситуаціях. Особливої уваги потребує формування здатності до професійного спілкування в умовах іншомовного середовища, що передбачає вміння швидко орієнтуватися у комунікативній ситуації, правильно використовувати спеціалізовану термінологію та ефективно взаємодіяти з представниками інших держав.

Отримані результати узгоджуються з висновками Ю. Грищук, В. Крикун [1], що звертає увагу на важливість у контексті безпеки розвитку в процесі іншомовного навчання комунікативних здібностей, варіативності поведінкових реакцій, успішній соціалізації та роботі в команді. Науковець відводить особливу роль емоційному інтелекту. Порівнюючи висновки з результатами поточного дослідження, можна наполягати на необхідності поєднання цифрових інструментів та особистісного потенціалу здобувача освіти як ефективного інструменту професійної комунікації у секторі безпеки та оборони. Також зростання в аспекті цифрових навичок сучасних студентів відображено в публікаціях J. Richards, T. Rodgers [11], де доведена необхідність конвергенції цифрової компетентності та м'яких навичок, що є необхідністю в безпековій сфері.

Разом з тим, отримані результати в окремих аспектах суперечать даним Ю. Кузьменко та ін. [3], які акцентують увагу на необхідності усунення диспропорції між інноваційною та традиційною формами здобуття освіти, звертають увагу на необхідність оптимізації психологічного середовища освітнього процесу через позитивно-полюсне спілкування.

Наукова новизна дослідження полягає у комплексному розгляді іноземної мови не лише як навчальної дисципліни, а як стратегічного інструменту професійної комунікації у секторі безпеки та оборони. Також слід обґрунтувати ролі іншомовної комунікації у забезпеченні міжнародної безпекової взаємодії та ефективної координації дій та

визначити сучасні тенденції розвитку мовної підготовки фахівців сектору безпеки та оборони України в умовах глобальної безпекової нестабільності.

Практичне значення результатів дослідження полягає у можливості їх подальшого використання у закладах вищої освіти при професійній підготовці здобувачів вищої освіти, тобто майбутніх правоохоронців та військовослужбовців. Також, можливе використання науково-педагогічними працівниками під час розробки освітніх програм з іноземної мови професійного спрямування. Окрім цього, у процесі підготовки працівників сектору безпеки та оборони до участі в міжнародних навчаннях, операціях чи миротворчих місіях. І, загалом, для покращення та подальшого удосконалення методики викладання англійської мови для спеціальних цілей.

Висновки

Сучасні підходи до мовної підготовки повинні враховувати специфіку професійної діяльності працівників сектору безпеки та оборони та бути орієнтованими на розвиток практичних комунікативних навичок. Це передбачає використання інтерактивних методів навчання, моделювання професійних ситуацій, застосування автентичних матеріалів і розвиток навичок міжкультурної комунікації. Такий підхід дозволяє максимально наблизити навчальний процес до реальних умов професійної діяльності та підвищити ефективність іншомовної підготовки.

Таким чином, іноземна мова виступає важливим чинником підвищення професійної ефективності працівників сектору безпеки та оборони та сприяє розширенню міжнародної співпраці у сфері безпеки. Подальші наукові дослідження у цьому напрямі доцільно спрямувати на вдосконалення методик викладання іноземних мов для фахівців зазначеної сфери, розроблення нових освітніх підходів до формування іншомовної комунікативної компетентності, а також на впровадження інноваційних технологій у процес професійної мовної підготовки.

Список використаних джерел

1. Грищук Ю., Крикун В. Адаптивний підхід до іншомовної підготовки та мовного тестування відповідно до вимог НАТО STANAG 6001. *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. Педагогічні науки*. 2022. Вип. 3(110). С. 225–240. DOI: 10.35433/pedagogy.3(110).2022.225-240.
2. Жицька С. Підготовка курсантів військових навчальних закладів до професійно-комунікативної діяльності за допомогою навчання на основі завдань. *Advanced Education*. 2014. №1. С. 13–20. <https://doi.org/10.20535/2410-8286.29147>.
3. Кузьменко Ю., Ковальчук Т., Іваницька І. Formation of foreign language communicative competence among future military officers: international experience. *Comparative Professional Pedagogy*. 2021. Vol. 11(1). DOI: 10.31891/2308-4081/2021-11(1)-14
4. Ненько Ю. Іншомовна освіта фахівців безпекового сектору як чинник успішної міжнародної взаємодії. *Theoretical and didactic philology*. 2025. №39. С. 106–117. <https://doi.org/10.31470/2309-1517-2025-39-106-117>
5. Пашук Ю., Каменцев Д., Пасічник С. Удосконалення мовної підготовки курсантів в рамках академічної співпраці. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Військово-спеціальні науки*. 2021. Vol. 45. Р. 20–24. DOI: 10.17721/1728-2217.2021.45.20-24.
6. Канова Л. Features of the methods of conducting classes with the armed forces officers of Ukraine in accordance with STANAG 6001 standard. *Молодь і ринок*. 2023. №6/214. Р. 79–83. <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2023.287899>
7. Балендр А. Професійна іншомовна підготовка персоналу прикордонних відомств у країнах Європейської Спільноти. *Збірник наукових праць Національної академії Державної*

прикордонної служби України. Серія: педагогічні науки. 2021. Т. 26. №3. С. 18–29.
<https://doi.org/10.32453/pedzbirnyk.v26i3.876>

8. Басараба І. Лінгвістичне забезпечення дистанційного навчання офіцерів Державної прикордонної служби України. *Збірник наукових праць Національної академії Державної прикордонної служби України. Серія: Педагогічні науки. 2018. №3. С. 48–59.*
http://nbuv.gov.ua/UJRN/znpnadpcpn_2018_3_6

9. Про застосування англійської мови в Україні. Закон України від 01.01.2025 № 3760-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3760-20#Text>

10. STANAG 6001 Language Proficiency Levels. Brussels: NATO Standardization Office, latest edition, 2021.

11. Richards J., Rodgers T. *Approaches and Methods in Language Teaching*. Cambridge: Cambridge University Press, 2014.

12. Crystal D. *English as a Global Language*. Cambridge: Cambridge University Press, 2003.

13. Graddol D. *English Next: Why Global English May Mean the End of English as a Foreign Language*. London: British Council, 2006.